

GUIA DOCENT

Nom de l'assignatura: Desenvolupament, aprenentatge i educació

Curs acadèmic: 24-25

Centre: Tecnocampus (adscrit a la UPF), Mataró (Barcelona)

Estudi: Màster en Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat, Formació Professional i ensenyament d'Idiomes, especialitat d'Educació Física.

Nombre de crèdits: 5 ECTS

Llengües de la docència: Català / Castellà

Professorat: Dra. Meritxell Puyané (titular assignatura), Núria Llop, Dra. Luana Prato, Dra. Marcela Herrera i Xavier Ordóñez

Presentació de l'assignatura

L'assignatura "Desenvolupament, Aprenentatge i Educació" es configura com una exploració integral dels factors que afecten l'aprenentatge des d'una perspectiva psicològica. La seva aproximació interdisciplinària capacita futurs docents per entendre i aplicar diferents models teòrics que no només descriuen el procés d'aprenentatge, sinó que a més són eines essencials per dissenyar experiències educatives efectives. Durant el curs, s'aprofundeix en les connexions entre desenvolupament, aprenentatge, cultura i educació, ressaltant la interacció i la influència mútua d'aquests elements en el context educatiu, aspectes crucials per oferir un acompanyament adequat als estudiants.

S'analitzen les etapes del desenvolupament cognitiu, afectiu, social i físic, permetent als educadors ajustar la seva ensenyança a les necessitats dels seus alumnes. També s'examinen diversos factors que poden facilitar o dificultar el desenvolupament i l'aprenentatge, brindant un marc per entendre com es construeix el coneixement a l'aula i com els educadors poden propiciar aquest procés. A més, s'estudien estratègies d'aprenentatge a aprendre" i els processos psicològics que intervenen en l'aprenentatge escolar, abastant l'organització del coneixement i la memòria.

Es centra en com el nivell de desenvolupament formal, els estils cognitius, la motivació, l'emoció i l'autoimatge afecten l'aprenentatge. També s'analitza la dimensió psicosocial de l'aprenentatge, on la interacció a l'aula es presenta com una oportunitat per construir coneixements compartits i resoldre conflictes. Es subratlla la importància de reconèixer i valorar les diferències individuals, incloent factors motrius, sensorials i socioculturals,

desenvolupant estratègies específiques per atendre estudiants amb necessitats educatives particulars.

Així mateix, es promouen principis psicopedagògics que facilitin una atenció inclusiva a la diversitat de l'alumnat. Entre els objectius de l'assignatura, es busca proporcionar als estudiants un marc teòric sòlid per comprendre els processos d'aprenentatge i fomentar habilitats per crear materials educatius coherents amb les teories de l'aprenentatge, preparant els educadors per guiar els seus estudiants en la construcció del coneixement, promovent així l'autonomia i el pensament crític.

L'assignatura vol anar més enllà de la teoria, comproment-se a generar competències pràctiques per a la realitat educativa, entenent l'educació com un procés que abraça el desenvolupament integral de l'estudiant, focalitzant-se en les seves particularitats i context.

Resultats d'Aprenentatge

Resultats d'Aprenentatge de Competències

RA4. L'estudiant serà capaç de dissenyar diferents estratègies didàctiques relacionades amb diferents àmbits de coneixement que permetin el desenvolupament competencial i estiguin adaptades a la diversitat de l'alumnat.

R12. L'estudiant serà capaç de posar en pràctica el currículum i desenvolupar-lo als nivells en què pot actuar, implementant una planificació didàctica adaptada a les necessitats educatives i a l'adquisició de competències.

RA17. L'estudiant serà capaç de posar en pràctica estratègies, recursos i plantejaments didàctics variats d'acord amb el paradigma socioconstructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge en el qual l'estudiant pugui convertir-se en subjecte autònom i emancipant i amb els quals s'impulsi la confiança i la iniciativa personal.

Resultats d'Aprenentatge d'Habilitats:

RA2. L'estudiant serà capaç d'aplicar els coneixements didàctics propis de cada àrea curricular en la selecció crítica i elaboració de propostes didàctiques adaptades al context i a les necessitats educatives.

RA20. L'estudiant serà capaç d'aplicar processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar destreses i habilitats socials per fomentar l'aprenentatge col·laboratiu.

RA26. L'estudiant serà capaç d'analitzar elements i actors que conformen una situació susceptible de millora o un problema i resoldre'l de manera efectiva i satisfactòria per a tots els implicats.

Continguts

Bloc 1. Psicologia evolutiva en adolescència.

- 1.1. L'adolescència com a etapa de transició.
- 1.2. Els canvis biològics i les seves repercussions psicològiques.
- 1.3. La construcció de la identitat personal i el concepte de si mateix.

Bloc 2. Adolescència davant la ESO, Batxillerat i FP.

- 2.1. Desenvolupament adolescent en les etapes escolars de l'adolescència.
- 2.2. Desenvolupament cognitiu.
- 2.3. El pensament formal.
- 2.4. Canvis en la manera de pensar.

Bloc 3. Motivació en els processos d'aprenentatge.

- 3.1. Motivació en els processos d'ensenyament: Estratègies.
- 3.2. El docent com a centre.

Bloc 4. Factors de detecció, afrontament i prevenció del benestar mental en noves problemàtiques, basant-se en competències emocionals i atencionals del professorat i alumnat en l'etapa adolescent.

- 4.1. Dependències (mòbil, xarxes socials, imatge,...).
- 4.2. Atenció/prevenció de temes vinculats a la salut mental (estrès, ansietat, depressió, trastorns alimentaris, suïcidi,...) de l'alumnat i el professorat.
- 4.3. Visió des dels processos d'ensenyament-aprenentatge.

Bloc 5. L'aula com un espai de convivència i aprenentatge.

- 5.1. Gestió del grup-classe.
- 5.2. Interacció entre els agents educatius i el clima educatiu.

Objectius de desenvolupament sostenible (ODS)

ODS3: Salut i benestar. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les edats.

ODS4: Educació de qualitat: Garantir una educació inclusiva per a tots i promoure oportunitats d'aprenentatge duradores que siguin de qualitat i equitatives.

ODS5: Igualtat de gènere: Aconseguir la igualtat de gènere a través de l'enfortiment de dones adultes i joves.

ODS10: Reducció de la desigualtat: Reduir la desigualtat entre i dins dels països.

Sistema d'avaluació i qualificació

Per a avaluar els diferents àmbits competencials, s'usa un sistema d'avaluació en base 100 (0-100), formatiu, continuat, diversificat i personalitzat. En tots els blocs que conformen les assignatures, s'implica l'alumnat en el seu propi procés d'avaluació a través diferents tipus d'activitats d'avaluació, auto i co-avaluacions, proporcionant-los instruments d'avaluació consensuats, com poden ser rúbriques, graelles d'observació, argumentaris avaluatius, entre altres.

El sistema d'avaluació dels competències i els resultats d'aprenentatge d'aquesta assignatura contempla diferents activitats d'avaluació

Exemples de tipus d'activitats: Aprenentatge col·laboratiu, ABP, anàlisi de casos, classe inversa, exposicions orals, exposicions vídeo, practiquis experimentals i de camp, role-play, treballs en grup, projectes d'innovació i recerca educativa, classe magistral, ...

La qualificació final de l'assignatura és el resultat final de la ponderació dels qualificacions de cada bloc que conforma la mateixa.

Període d'avaluació extraordinari:

S'utilitza un sistema de qualificació quantitativa (de 0 a 100) i qualitativa (suspens, aprovat, notable, excel·lent, matrícula d'honor) segons RD 1125/2003.

Perquè la nota de l'examen faci mitjana amb la resta de notes obtingudes durant el transcurs de l'assignatura serà necessari obtenir una nota igual o superior a 5 punts sobre un total de 10 punts.

Segons normativa UPF, l'alumnat que té opció a realitzar la recuperació de l'assignatura és aquell que hagi obtingut una qualificació de "suspens". En cas de no superar l'assignatura, l'única part susceptible de recuperació és l'examen, amb un examen extraordinari (recuperació) dins del mateix curs acadèmic.

El sistema d'avaluació i el període de recuperació es detalla en el Pla d'Aprenentatge disponible a l'aula virtual a l'inici de l'assignatura.

Bibliografia

Bàsica

Complementària

Webs relacionades